

Regeling van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, van,
nr. IENW/BSK-, houdende regels omtrent de verkrijging van de nationaliteit voor
zeeschepen en tot aanwijzing van toezichthoudende ambtenaren (Regeling
nationaliteit zeeschepen)

HOOFDDIRECTIE
BESTUURLIJKE EN
JURIDISCHE ZAKEN

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

Gelet op de artikelen 4, derde lid, 6, vierde en zesde lid, 9, tweede en derde lid,
11, tweede lid, 16, derde en vierde lid, 21, zevende lid, en 22, aanhef en
onderdeel a, van de Rijkswet nationaliteit zeeschepen;

BESLUIT:

Artikel 1

1. In deze regeling wordt onder eigenaar, IMO-nummer, Koninkrijk, land, reder, rompbevrachting, te boek staan, vlagregister, zeeschip en zeeschip in bedrijfsmatig gebruik, verstaan, hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van de rijkswet.
2. In deze regeling wordt voorts verstaan onder:
 - minister: minister van Infrastructuur en Waterstaat;
 - Nederlands zeeschip: schip dat op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is om de vlag van het Koninkrijk te voeren;
 - rijkswet: Rijkswet nationaliteit zeeschepen.

Artikel 2

In het vlagregister wordt een onderverdeling gemaakt tussen de volgende categorieën zeeschepen:

- a. zeeschepen in eigendom en in bedrijfsmatig gebruik;
- b. zeeschepen in rompbevrachting;
- c. zeeschepen in eigendom en in niet-bedrijfsmatig gebruik.

Artikel 3

1. Bij de aanvraag voor de inschrijving in het vlagregister van een zeeschip door of namens de reder, bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de rijkswet, worden de volgende bewijsstukken en gegevens overgelegd:
 - a. een afschrift van de geldende statuten van de reder;
 - b. een opgave van een notaris betreffende de namen en adressen van de bestuurders, onderscheidenlijk van de hoofdelijk aansprakelijke vennoten of leden van de rederij;
 - c. een recent afschrift van de inschrijving in het handelsregister van de vestiging van de reder in Nederland;
 - d. een opgave van de reder van de namen en de bijbehorende contactgegevens van de natuurlijke personen die namens de reder verantwoordelijk zijn voor het schip, de kapitein en de overige leden van de bemanning en van hun plaatsvervaarders, bedoeld in artikel 194a, eerste lid, onderdeel c, onderscheidenlijk onderdeel d, van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek, waarop zij bereikbaar zijn;
 - e. het adres waar de natuurlijke personen, bedoeld in onderdeel d, in Nederland kantoor houden; en
 - f. een verklaring van de reder waaruit blijkt dat de natuurlijke personen, bedoeld in onderdeel d, voor zover op hen van toepassing, beschikken over de

bevoegdheden, bedoeld in artikel 194a, eerste lid, onderdelen c en d, van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek en dat zij bij voortduring bereikbaar zijn.

2. Indien de reder een niet rechtspersoonlijkheid bezittende vennootschap of een rederij is, wordt in afwijking van het eerste lid, onderdeel a, een akte van het aangaan van een vennootschap of een rederij overgelegd.

3. Indien de reder een natuurlijk persoon is, wordt in afwijking van het eerste lid, onderdeel b, een opgave van een notaris omtrent de naam, het adres en de nationaliteit van de reder overgelegd.

4. Indien de aanvraag voor de inschrijving in het vlagregister van een zeeschip dat in eigendom is van een reder die tevens kapitein is van dat zeeschip, worden de volgende bewijsstukken en gegevens overgelegd:

a. een opgave van de reder van de naam en de nationaliteit, en de bijbehorende contactgegevens, van hemzelf en van zijn vertegenwoordiger, bedoeld in artikel 194a, tweede lid, van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek, waarop zij bereikbaar zijn;

b. een recent afschrift van de inschrijving in het handelsregister van de vestiging van de reder in Nederland;

c. een verklaring van de reder waaruit blijkt dat er bij voortduring een vertegenwoordiger van hem in Nederland bereikbaar is, die beschikt over de bevoegdheden, bedoeld in Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek.

5. Indien toepassing wordt gegeven aan artikel 194a, derde lid, van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek, worden in aanvulling op de bewijsstukken en gegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, onderscheidenlijk het tweede lid, onderdeel a, tevens de volgende bewijsstukken en gegevens met betrekking tot de vennootschap overgelegd:

a. een afschrift van de geldende statuten van de vennootschap;

b. een opgave van een notaris betreffende de namen en de bijbehorende contactgegevens van de bestuurders, onderscheidenlijk van de hoofdelijk aansprakelijke vennoten of leden van de rederij, waarop zij bereikbaar zijn;

c. een recent afschrift van de inschrijving in het handelsregister van de vestiging van die vennootschap in Nederland;

d. een opgave van die vennootschap van de namen en de bijbehorende contactgegevens van de natuurlijke personen die namens die vennootschap verantwoordelijk zijn voor het zeeschip, de kapitein en de overige leden van de bemanning en van hun plaatsvervangers, bedoeld in artikel 194a, eerste lid, onderdeel c, onderscheidenlijk onderdeel d, van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek, waarop zij bereikbaar zijn;

e. het adres waar de natuurlijke personen, bedoeld in onderdeel c, in Nederland kantoor houden;

f. een verklaring van die vennootschap waaruit blijkt dat de natuurlijke personen, bedoeld in onderdeel c, voor zover op hen van toepassing, beschikken over de bevoegdheden, bedoeld in artikel 194a, derde lid juncto eerste lid, onderdelen c en d, van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek, en dat zij bij voortduring bereikbaar zijn;

g. een opgave van de reder van de woonplaatskeuze, bedoeld in artikel 194a, derde lid, van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek of een recent afschrift van de inschrijving in het handelsregister van de vestiging van de reder in Nederland.

Artikel 4

1. Bij de aanvraag voor de inschrijving in het vlagregister van een zeeschip door de rompbevrachter, bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de rijkswet worden de volgende bewijsstukken en gegevens overgelegd:

a. een recent authentiek afschrift van de teboekstelling van het zeeschip buiten Nederland;

b. een recent afschrift van de inschrijving in het handelsregister van de vestiging van de rompbevrachter in Nederland van waaruit hij het zeeschip zal exploiteren;

c. een authentiek afschrift van de geldende statuten van de rompbevrachter;

- d. een opgave van een notaris betreffende de namen en de bijbehorende contactgegevens van de bestuurders, onderscheidenlijk van de hoofdelijk aansprakelijke vennoten of van de leden van de rompbevrachter, waarop zij bereikbaar zijn;
 - e. een opgave van de persoon of personen, bedoeld in artikel 7, onderdeel c, van de rijkswet;
 - f. een in de Nederlandse of Engelse taal opgestelde schriftelijke verklaring van de rompvervrachter en de rompbevrachter, dat de eerstgenoemde zich verbonden heeft om het in deze verklaring omschreven zeeschip voor de daarin vermelde tijdsduur ter beschikking te stellen van de laatstgenoemde, zonder daarover nog enige zeggenschap te houden, en dat de laatstgenoemde het zeeschip zal exploiteren;
 - g. een in de Nederlandse of Engelse taal opgestelde schriftelijke verklaring van de eigenaar van het zeeschip, en van de rompvervrachter indien deze een ander is dan de eigenaar, dat deze instemmen met het verlenen van de hoedanigheid van Nederlands zeeschip aan het betrokken zeeschip;
 - h. een schriftelijke verklaring van de rompbevrachter waaruit blijkt dat hij de verantwoordelijkheid voor het zeeschip en zijn opvarenden aanvaardt die voortvloeit uit de hoedanigheid van Nederlands zeeschip;
 - i. een schriftelijke verklaring waaruit blijkt dat de wetgeving van de staat waar het zeeschip te boek staat, niet belet dat het zeeschip de hoedanigheid van Nederlands zeeschip verkrijgt wegens het aangaan van een rompbevrachtingsovereenkomst met een in Nederland gevestigde rompbevrachter en dat het zeeschip niet gerechtigd is de vlag te voeren van die staat, zolang het zeeschip in Nederland in het rompbevrachtingsregister is ingeschreven.
2. Indien de rompbevrachter een niet rechtspersoonlijkheid bezittende vennootschap of een rederij is, wordt in afwijking van het eerste lid, onderdeel a, een akte van het aangaan van een vennootschap of een rederij overgelegd.
3. Indien de rompbevrachter een natuurlijke persoon is, wordt in afwijking van het eerste lid, onderdeel b, een opgave van een notaris omtrent de naam, het adres en de nationaliteit van de rompbevrachter overgelegd.
4. De minister kan een verklaring omtrent de echtheid van het in het eerste lid, onderdeel a, genoemde afschrift verlangen. Hij kan tevens een vertaling van het afschrift door een beëdigd vertaler in de Nederlandse of Engelse taal verlangen.
5. De verklaringen, bedoeld in het eerste lid, onderdelen f, g en h, worden vergezeld van een door een notaris opgemaakte verklaring omtrent de identiteit en de vertegenwoordigingsbevoegdheid van de ondertekenende personen.

Artikel 5

1. Bij de aanvraag voor de inschrijving in het vlagregister van een zeeschip door of namens de eigenaar, bedoeld in artikel 6, derde lid, van de rijkswet worden de volgende bewijsstukken en gegevens overgelegd:
- a. een afschrift van de geldende statuten van de eigenaar;
 - b. een opgave van een notaris betreffende de namen en de bijbehorende contactgegevens van de bestuurders, onderscheidenlijk van de hoofdelijk aansprakelijke vennoten, waarop zij bereikbaar zijn;
 - c. een afschrift van de volmacht, bedoeld in artikel 194a, vierde lid, van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek, en een opgave van de eigenaar van de naam en de bijbehorende contactgegevens van de natuurlijk persoon aan wie die volmacht is verstrekt, waarop die persoon bereikbaar is.
2. Indien de eigenaar een natuurlijke persoon is, wordt in afwijking van onderdelen a en b een opgave van de naam, de bijbehorende contactgegevens waarop hij bereikbaar is en de nationaliteit van de eigenaar overgelegd.

Artikel 6

1. Bij de aanvraag voor de inschrijving in het vlagregister van een zeeschip, worden naast de in artikelen 3 tot en met 5 bedoelde stukken, voorts de volgende

bewijsstukken en gegevens ten aanzien van het desbetreffende zeeschip overgelegd:

- a. de meetbrief, afgegeven volgens de bestaande wettelijke voorschriften;
 - b. de bijlbrief, de koopbrief of enig ander bewijsstuk van eigendom, of een stuk waaruit de titel krachtens welke de levering van het zeeschip aan de aanvrager zal plaatsvinden binnen vier weken na de dag waarop de aanvraag wordt gedaan.
2. Een recent afschrift als bedoeld in de artikelen 3 tot en met 5 mag niet ouder zijn dan drie maanden.
3. Van iedere wijziging van de bij de aanvraag verstrekte gegevens of verklaringen, bedoeld in artikelen 3 tot en met 5, wordt zo spoedig mogelijk schriftelijke mededeling gedaan aan de minister, indien die wijziging kennelijk van betekenis is voor het voldoen aan de eisen, bedoeld in artikel 194a van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek. Daarbij wordt, voor zover van toepassing, een opgave, verklaring of afschrift als bedoeld in artikelen 3 tot en met 5 overgelegd.

Artikel 7

De minister stelt de betrokken organisaties van reders en zeevarenden, alsmede de bevoegde autoriteit van het kantoor waar het schip buiten Nederland teboekstaat, onverwijld schriftelijk in kennis van:

- a. elke inschrijving van een zeeschip in rompbevrachting;
- b. elke wijziging of aanvulling van de ingeschreven gegevens; en
- c. elke uitschrijving van een zeeschip in rompbevrachting.

Artikel 8

De kennisgeving van de wijzigingen, bedoeld in artikel 11, eerste lid, van de rijkswet, kan worden gedaan door digitale verzending of verzending per post aan de postbus die door de minister is ingesteld.

Artikel 9

1. Bij de aanvraag voor een verklaring als bedoeld in artikel 16, tweede lid, van de rijkswet worden de volgende gegevens en documenten overgelegd:
 - a. de naam van het zeeschip;
 - b. het brandmerk van het zeeschip;
 - c. het IMO-nummer van het zeeschip;
 - d. het land waarin het zeeschip in rompbevrachting wordt ingeschreven; en
 - e. indien het zeeschip beschikt over geldige certificaten: de originele Nederlandse zeebrief en de certificaten die zijn afgegeven door of namens de minister.
2. Verklaringen, afschriften en uittreksels als bedoeld in artikel 16, eerste en tweede lid, van de rijkswet in papieren vorm worden gewaarmerkt door in het afschrift of het uittreksel de volgende te ondertekenen verklaring op te nemen: 'Voor eensluidend verklaring' (onderscheidenlijk afschrift of uittreksel), gevolgd door de naam, voorletters en functie van degene die het document waarmerkt en door de datum van afgifte.
3. Elektronisch te verstrekken verklaringen, afschriften en uittreksels als bedoeld in artikel 16 van de rijkswet zijn voorzien van:
 - a. een waarmerk als bedoeld in het tweede lid; en
 - b. een elektronische handtekening door of namens de minister.
4. De elektronische handtekening, bedoeld in het derde lid, onderdeel b, voldoet aan de volgende vereisten:
 - a. de handtekening is gemaakt met een gekwalificeerd middel voor het aanmaken van elektronische handtekening, met gegevens voor het aanmaken van de handtekening die de ondertekenaar onder zijn uitsluitende controle kan gebruiken;
 - b. de handtekening is op unieke wijze verbonden aan de ondertekenaar;
 - c. de handtekening maakt het mogelijk om de ondertekenaar te identificeren;
 - d. de handtekening is beschermd tegen wijzigingen of aanpassingen anders dan door de ondertekenaar;

e. de handtekening is op zodanige wijze aan de daarmee ondertekende gegevens verbonden, dat welke wijziging achteraf van de gegevens kan worden opgespoord.

Artikel 10

1. De zeevarenden met een zee-arbeidsovereenkomst met betrekking tot een zeeschip waarvan de inschrijving in het vlagregister is doorgehaald overeenkomstig artikel 13, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de rijkswet, met als doel het schip in een ander land of in een andere staat in het vlagregister in te schrijven terwijl het schip te boek gesteld blijft in Nederland, worden door de reder van dat schip onverwijld schriftelijk in kennis gesteld van de doorhaling.

2. De reder en de werkgever zijn na doorhaling van de inschrijving in het vlagregister hoofdelijk verbonden tegenover de zeevarenden, bedoeld in het eerste lid, voor de nakoming van de verplichtingen voortvloeiend uit diens zee-arbeidsovereenkomsten zoals die golden op het moment van doorhaling.

3. Indien een zeeschip te boek gesteld is in Nederland en de inschrijving in het vlagregister eerder op verzoek uit het vlagregister van Nederland is doorgehaald, wordt door middel van het overleggen van gegevens en documenten bij de aanvraag voor de inschrijving in het vlagregister als bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de rijkswet, aangetoond dat uitvoering is gegeven aan de verplichtingen, bedoeld in het tweede lid.

Artikel 11

De minister stelt de betrokken organisaties van reders en zeevarenden onverwijld schriftelijk in kennis van:

- a. elke afgifte van een verklaring als bedoeld in artikel 16, tweede lid, van de rijkswet; en
- b. elke doorhaling van de inschrijving van een zeeschip in het vlagregister als bedoeld in artikel 13 van de rijkswet.

Artikel 12

1. Het vlagregister is zodanig ingericht dat de nodige maatregelen van technische en organisatorische aard zijn getroffen ter beveiliging van de in het vlagregister opgenomen persoonsgegevens tegen verlies of aantasting van deze gegevens en tegen onbevoegde kennisneming, opneming, wijziging, verwijdering of verstrekking van deze gegevens.

2. Het vlagregister is zodanig ingericht dat de nodige maatregelen van technische en organisatorische aard zijn getroffen ter beveiliging van het vlagregister tegen onbevoegd gebruik en belemmering van de goede werking van dat register.

Artikel 13

De Regeling aanwijzing toezichthoudende ambtenaren Inspectie Leefomgeving en Transport op het domein scheepvaart wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het slot van artikel 1 wordt, onder vervanging van de punt door een puntkomma na 'Wet bestrijding maritieme ongevallen', een onderdeel toegevoegd, luidende:
 - artikel 22, onderdeel a, van de Rijkswet nationaliteit zeeschepen.

2. Na artikel 2b wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 2c

Deze regeling berust mede op artikel 22, aanhef en onderdeel a, van de Rijkswet nationaliteit zeeschepen.

Artikel 14

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 juli 2023.

Artikel 15

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling nationaliteit zeeschepen.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

Mark Harbers

Toelichting

I. Algemeen deel

1. Inleiding

Deze regeling betreft de nadere uitwerking van de Rijkswet nationaliteit zeeschepen¹ (hierna: Rnz). In de Rnz zijn regels opgenomen omtrent het verlenen van de nationaliteit van het Koninkrijk der Nederlanden aan zeeschepen en de afgifte van zeebrieven. Met deze rijkswet, die gelding heeft in het hele Koninkrijk, wordt invulling gegeven aan artikel 91 van het op 10 december 1982 te Montego-Bay tot stand gekomen Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee (Trb. 1983, 83; hierna: VN-Zeerechtverdrag) en aan artikel 3, eerste lid, onderdeel e, van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden.

De Rnz is tot stand gekomen vanuit de wens van de landen om bestaande, verouderde en versnipperde regelgeving op het gebied van de nationaliteit van zeeschepen te vervangen door een nieuw, overzichtelijk en gemoderniseerd stelsel. Met de Rnz zijn twee belangrijke wijzigingen doorgevoerd: Er is voorzien in de bevoegdheid om de vlagregistratie van een zeeschip bij wijze van sanctiemaatregel door te halen. Ook zijn er middels de 'bareboat-out' constructie mogelijkheden gecreëerd om een zeeschip dat bedrijfsmatig wordt geëxploiteerd tijdelijk uit te schrijven uit het Nederlandse vlagregister, zodat het, bijvoorbeeld omdat een specifieke opdracht in het buitenland daartoe noodzaakt, tijdelijk onder een andere vlag kan opereren. Bij bareboat-out blijft de teboekstelling in Nederland in stand. Om ontneming van nationaliteit als sanctiemaatregel en bareboat-out mogelijk te maken is met de rijkswet een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de privaatrechtelijke teboekstelling en publiekrechtelijke vlagregistratie. Teboekstelling is voor veel reders nodig om te voorzien in financiering van het zeeschip door middel van een scheepshypothek.

In de oude situatie gebeurde de registratie van alle in Nederland te boek gestelde schepen geheel in het openbare scheepsregister dat beheerd wordt door het Kadaster. Met de scheiding tussen privaatrechtelijke teboekstelling bij het Kadaster en publiekrechtelijke vlagverlening door de minister van IenW is ervoor gekozen om bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) ook een openbaar vlagregister voor zeeschepen in eigendom in te richten.

Om te voorkomen dat de scheiding van registers leidt tot een toename van administratieve lasten voor de eigenaar of reder hebben de ILT en Kadaster afspraken gemaakt over de administratieve afwikkeling van teboekstelling en inschrijving in het vlagregister (één loket gedachte).

Voor een nadere toelichting op de Rnz en de doelen en gevolgen van de regelgeving, wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij de Rnz.²

2. Hoofdpijnen

Met onderhavige regeling wordt nader gespecificeerd welke bewijsstukken en gegevens moeten worden aangeleverd bij een aanvraag tot inschrijving van een schip in het Nederlandse vlagregister. Daarnaast worden regels gesteld ter uitvoering van de scheiding tussen teboekstelling en registratie die door de Rnz wordt doorgevoerd, alsook regels inzake de bareboat-out constructie.

Aanvraag inschrijving in het vlagregister

In het vlagregister wordt onderscheid gemaakt tussen schepen in eigendom en in bedrijfsmatig gebruik, schepen in rompbevrachting en schepen in eigendom en in niet-bedrijfsmatig gebruik. Hiermee wordt de categorisering uit het bestaande register van het Kadaster in stand gehouden. Afhankelijk van de categorie waarin

¹ Kamerstuk II 2011/2012, 33 134 (R 1972).

² Kamerstuk II 2011/2012, 33 134 (R 1972), nr. 3.

het in te schrijven schip valt, dienen verschillende bewijsstukken en gegevens te worden overgelegd. Deze vereisten worden grotendeels overgenomen uit respectievelijk het Besluit nationaliteitstoets zeeschepen (hangend onder de Zeebrievewet) en de Wet nationaliteit zeeschepen in rompbevrachting, die beiden worden ingetrokken en worden vervangen door de Rnz en door deze regeling.

Bareboat-out

Het kan voor reders, met name in de waterbouwsector, wenselijk zijn om hun schepen tijdelijk uit te vlaggen naar andere landen. In principe gaat het daarbij om de kale huur van een schip zonder bemanning. Het is echter niet uitgesloten dat (een gedeelte van) de bemanning, bijvoorbeeld vanwege specialistische kennis, onderdeel vormt van de huurovereenkomst tussen de rompvervrachter en de rompbevrachter. Deze mogelijkheid tot tijdelijk uitvlaggen wordt bijvoorbeeld gebruikt door reders omdat voor (overheids)opdrachten wordt geëist dat de vlag van het betreffende land wordt gevoerd. Dit tijdelijk omvlaggen wordt 'bareboat-out gaan' genoemd. In de regeling wordt beschreven welke documenten dienen te worden overgelegd voor het verkrijgen van een bareboat-out verklaring. Dat is de verklaring die wordt afgegeven bij doorhalen van een zeeschip dat bedrijfsmatig wordt geëxploiteerd uit het Nederlandse vlagregister ten behoeve van rompbevrachting in een ander land. Middels deze verklaring geeft het land waar het zeeschip te boek is gesteld aan dat het geen bezwaar heeft tegen het (tijdelijk) onder een andere vlag varen.

Deze regeling bevat ten aanzien van bareboat-out belangrijke waarborgen ter bescherming van de arbeids- en sociaalrechtelijke positie van zeevarenden in geval een schip met bemanning bareboat-out gaat. Bij bareboat-out kan het namelijk voorkomen dat tijdelijk wordt uitgevlagd naar een land dat een minder gunstige arbeidssituatie biedt aan zeevarenden dan die in Nederland. Om mogelijke nadelige gevolgen voor zeevarenden te voorkomen, worden de reder en de werkgever verplicht tot nakoming van de verplichtingen voortvloeiend uit diens zee-arbeidsovereenkomsten zoals die golden op het moment van doorhaling in het vlagregister. Daarbij zijn drie aanvullende waarborgen gesteld om de invulling van deze verplichting te monitoren.

Ten eerste is opgenomen dat de zeevarenden aan boord van het zeeschip dat bareboat-out gaat, onverwijld moeten worden ingelicht zodra een bareboat-out verklaring is afgegeven. Bij deze kennisgeving moet de reder de zeevarenden informeren over (eventuele gevolgen voor) hun arbeidsrechtelijke positie. Als tweede waarborg is opgenomen dat de ILT de brancheorganisaties inlicht over de afgifte van een bareboat-out verklaring. Op grond van beide waarborgen kunnen de brancheorganisaties en zeevarenden met elkaar in contact treden zodra de uitvlagging plaatsvindt. Beide partijen kunnen verifiëren of de zeevarenden inderdaad zijn ingelicht over de doorhaling en tevens kan worden gecontroleerd of de verplichtingen van de arbeidsovereenkomst worden nageleefd door de werkgever of reder. Op die manier hoeft met eventuele acties richting de werkgever of de reder niet te worden gewacht tot het moment dat opnieuw wordt ingevlagd in het Nederlandse vlagregister.

Een derde belangrijke waarborg is voorzien op het ogenblik dat het zeeschip na een periode van tijdelijke omvlagging opnieuw inschrijving in het vlagregister aanvraagt (en nog de teboekstelling in Nederland heeft). Vereist wordt dat de reder bij de aanvraag gegevens en documenten overlegt waaruit blijkt dat hij heeft voldaan aan diens verplichtingen voortvloeiend uit de zee-arbeidsovereenkomsten zoals die golden op het moment van doorhaling. Het is bijgevolg de verantwoordelijkheid van de reder om te onderbouwen dat is voldaan aan deze verplichtingen. Indien de zee-arbeidsovereenkomsten niet correct zijn nageleefd, dan zal dat via de civiele rechter tussen werkgever en/of reder en

werknemer aangekaart moeten worden. Het is niet aan de ILT om in privaatrechtelijke verhoudingen te treden.

Beveiliging van het vlagregister

De regeling vereist dat maatregelen van technische en organisatorische aard worden getroffen om de goede werking van het vlagregister te borgen en onbevoegd gebruik wordt voorkomen. In het bijzonder wordt toegezien op de bescherming van de persoonsgegevens die in het register zijn opgenomen. Het vlagregister bestond tot op heden niet waardoor de in deze regeling vereiste bescherming nog niet gerealiseerd was. Aangezien in het vlagregister niet meer persoonsgegevens worden opgenomen dan in het reeds bestaande register van het Kadaster, zijn voor het vlagregister equivalente beveiligingsmaatregelen getroffen.

3. Aanpassingsregelgeving

Naast de uitwerking van de Rnz bij de onderhavige regeling, was het ook noodzakelijk om te voorzien in aanpassingsregelgeving. Daartoe zijn een Aanpassingswet Rnz³, Aanpassingsbesluit Rnz en een Aanpassingsregeling Rnz vastgesteld, waarmee een aanzienlijke hoeveelheid Nederlandse regelgeving is aangepast, zodat deze in overeenstemming zijn met het voorstel voor de Rijkswet nationaliteit zeeschepen. Dit was noodzakelijk om de Rnz en de onderhavige regeling in werking te kunnen laten treden.

Met de Aanpassingswet zijn de artikelen 311, 311b, 312, 319 en 319b Wetboek van Koophandel overgeheveld naar Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek (BW) (artikelen VII en XXIX) en zijn de Zeebrievenwet en de Wet nationaliteit zeeschepen in rompbevrachting, alsmede enkele wijzigingswetten ingetrokken (artikel I). Verder zijn er in de aanpassingsregelgeving op de drie niveaus enkele technische aanpassingen doorgevoerd, zodat de terminologie in de verschillende wetten in overeenstemming is met de Rnz. Voor een nadere toelichting op deze aanpassingsregelgeving wordt verwezen naar de onderscheidenlijke toelichtingen van de genoemde regelgeving.

4. Gevolgen

Door deze regeling verandert het proces met betrekking tot het aanleveren van gegevens en documenten met betrekking tot in- en uitschrijving uit het vlagregister slechts zeer beperkt. De scheiding van teboekstelling en vlagregistratie leidt er niet toe dat er nu meer of andere bewijstukken overgelegd hoeven te worden.

Het doen van een melding aan de betrokken organisaties van reders en zeevarenden bij iedere in- en uitschrijving van een zeeschip wegens een rompbevrachtingsovereenkomst, zoals beschreven in artikel 7 van de Rnz, was reeds gebruikelijk onder de Wet nationaliteit zeeschepen in rompbevrachting. Met onderhavige regeling wordt dit systeem niet gewijzigd, behalve dat een dergelijke melding thans ook moet worden gedaan in geval een schip bareboat-out gaat. Het in de regeling omschreven proces rondom het verkrijgen van een bareboat-out verklaring is een formalisering van een reeds bestaande werkwijze en zal daardoor geen gevolgen hebben voor de sector. Wanneer een reder echter na bareboat-out te zijn gegaan zijn schip weer wil inschrijven in het vlagregister in Nederland, dan zal hij moeten onderbouwen dat hij gedurende de bareboat-out periode zijn verplichtingen is nagekomen die voortvloeien uit de zee-arbeidsovereenkomsten zoals die golden op het moment dat het schip bareboat-out ging.

5. Uitvoering en handhaving

Door de scheiding tussen teboekstelling en vlagverlening is naast het register bij het Kadaster ook een vlagregister ingericht bij de ILT. Om te voorkomen dat eigenaren hierdoor te maken krijgen met een verzwaring van de administratieve lasten wordt gewerkt vanuit de één loket-gedachte, waardoor aanvragers de aanvraag voor teboekstelling en vlagregistratie in een keer, op een plek, kunnen doen.

De aanvraag tot herinschrijving in het vlagregister na bareboat-out wordt in behandeling genomen door de ILT. De ILT zal vervolgens in de beoordeling van alle aangeleverde stukken meenemen of de reder of werkgever heeft voldaan aan de verplichting van het overleggen van gegevens of documenten waaruit blijkt dat hij heeft zich gehouden aan diens verplichtingen voortvloeiend uit de zee-arbeidsovereenkomsten zoals die golden op het moment van doorhaling. Als hieraan niet wordt voldaan, en de reder laat na om op verzoek van de ILT deze gegevens of bescheiden (alsnog) te verstrekken, dan zal de ILT de aanvraag voor herinschrijving in het register niet in behandeling kunnen nemen. Dit volgt uit artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht.

De ILT heeft de wijzigingsregeling getoetst op handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudegevoeligheid (HUF-toets). *[Tekst wordt na de internetconsultatie aangevuld]*.

6. Advies en consultatie

Bij de totstandkoming van deze regeling is de sector, te weten de Koninklijk Vereniging van Nederlandse Reders (KVNR), zeevarendenvakbond Nautilus International, HISWA-RECRON, de Vereniging van Waterbouwers en vertegenwoordiging van het 'natte notariaat', geconsulteerd. Over de waarborgen met betrekking tot de bareboat-out constructie is bovendien bij het tot stand komen van de Rnz intensief overlegd met Nautilus International en de KVNR.

De regeling en bijbehorende toelichting zijn opopenbaar gemaakt voor internetconsultatie waarbij weken is gegeven om te reageren.

De regeling is aangeboden aan het Adviescollege toetsing regeldruk en bij de Autoriteit persoonsgegevens. *[Tekst wordt na de internetconsultatie aangevuld]*

7. Inwerkingtreding

Voor de inwerkingtreding van deze wijzigingsregeling wordt aangesloten bij de inwerkingtreding van de Rijkswet nationaliteit zeeschepen en de Aanpassingsregelgeving. Daarbij is aangesloten bij de vaste verandermomenten die gelden voor regelgeving. Aangezien een wetswijziging in werking treedt met ingang van 1 januari of 1 juli, treedt het gehele stelsel (Rnz en onderhavige regeling) met ingang van 1 juli 2023 in werking.

II. Artikelsgewijs deel

Artikel 1

In artikel 1, tweede lid, is een aantal begripsbepalingen ingevoegd in aanvulling op de begrippen die reeds in de Rnz zijn opgenomen (eerste lid). Zo zijn de begrippen 'minister' en 'rijkswet' ingevoegd, waarbij wordt bedoeld 'minister van IenW', respectievelijk 'Rijkswet nationaliteit zeeschepen'. Tevens is een omschrijving van Nederlands zeeschip ingevoegd. In de wetgeving wordt steeds gesproken over een schip dat op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is om de vlag van het Koninkrijk te voeren. Daarmee wordt het onderscheid gemaakt met schepen die op grond van Curaçaose rechtsregels gerechtigd zijn om de vlag van het Koninkrijk te voeren. Omdat deze regeling alleen op Nederland van toepassing is, is het mogelijk om hier te spreken over Nederlandse zeeschepen.

Artikel 2

In artikel 2 is, ter uitwerking van artikel 4, derde lid, van de Rnz, bepaald hoe het Nederlandse vlagregister wordt ingericht. Het vlagregister kent, ook al voor de inwerkingtreding van de Rnz, een onderscheid tussen bedrijfsmatig en niet-bedrijfsmatig gebruik. Daarnaast worden schepen die in Nederland in rompbewrachtiging (bareboat-in) zijn ingeschreven, ook apart geregistreerd. Er zijn geen redenen om deze inrichting door de inwerkingtreding van de Rnz aan te passen, aangezien ook in de artikelen 6 tot en met 10 van de Rnz dit onderscheid is gemaakt.

Artikel 3

In artikel 6 van de Rnz is de aanvraag tot registratie van een zeeschip geregeld, onder verwijzing naar de artikelen 7 of 8, 9 en 10. Op grond van het vierde lid van artikel 6 Rnz kunnen bij ministeriële regeling regels worden gesteld over de documenten die bij de aanvraag voor de inschrijving in het vlagregister van een zeeschip moeten worden ingediend.

In artikel 3 van deze regeling worden de documenten opgesomd waarvan overlegging reeds was vereist op grond van het Besluit nationaliteitstoets zeeschepen en de Wet nationaliteit zeeschepen in rompbewrachtiging. Daarbij moet worden gedacht aan afschriften van statuten, een afschrift van de inschrijving in het handelsregister, de contactgegevens van personen die verantwoordelijk zijn voor het betreffende schip, en volmachten en verklaringen van de reder ten aanzien van zijn vertegenwoordiger. Tevens worden notariële verklaringen en vertalingen voorgescreven.

Artikel 3 geldt alleen bij de aanvraag tot inschrijving van een zeeschip in bedrijfsmatig gebruik door of namens de reder. In de verschillende leden wordt een onderscheid gemaakt op basis van de rechtspersoonlijkheid van de reder. Het eerste lid geldt in zijn algemeenheid voor een dergelijke inschrijving. Afhankelijk van de rechtspersoonlijkheid van de reder kunnen op basis van het tweede (reder niet rechtspersoonlijkheid bezittend), derde lid (natuurlijk persoon), vierde lid (tevens kapitein), vijfde lid (toepassing aan Boek 8 BW) of zesde lid (vennootschap niet rechtspersoonlijkheid bezittend) aanvullende of afwijkende eisen gelden.

Artikel 4

Artikel 4 geeft invulling aan artikel 6, tweede lid, van de Rnz, ten aanzien van de aanvraag tot inschrijving van een zeeschip door de rompbewrachter. De documenten die in artikel 4 zijn voorgescreven, werden ook op grond van de Wet nationaliteit zeeschepen in rompbewrachtiging vereist. In onderdeel i wordt de bareboat-out verklaring gevraagd van de uitvlaggende staat waar het schip te

boek gesteld blijft. Ook hier gelden afwijkende regels indien de rompbevrachter (tweede lid) een niet-rechtspersoonlijkheid bezittende vennootschap of rederij is, of indien (derde lid) hij een natuurlijke persoon is.

In het vierde lid wordt expliciet gemaakt dat de minister kan vragen om een verklaring omtrent de echtheid van een recent authentiek afschrift van de teboekstelling van het zeeschip buiten Nederland, samen met een vertaling van die verklaring in het Nederlands of Engels. Doordat het schip in het buitenland te boek gesteld is, kan er aanleiding zijn voor een dergelijk verzoek. De verklaringen, genoemd in het eerste lid, onderdelen f, g en h, dienen tevens vergezeld te gaan van een verklaring van een notaris omtrent de identiteit en bevoegdheid van de ondertekenende personen. Op deze manier wordt ook de echtheid van de vereiste documenten gewaarborgd. Zoals gezegd is dit reeds bestaande regelgeving, die in de praktijk geen problemen oplevert.

Artikel 5

Op grond van artikel 6, derde lid, van de Rnz kan de aanvraag tot inschrijving van een zeeschip ook door of namens de eigenaar worden ingediend. Het gaat dan om een schip in niet-bedrijfsmatig gebruik. Ook hier geldt dat voor de documenten die zijn voorgeschreven, overlegging reeds vereist was op grond van huidige regelgeving. Indien de eigenaar een natuurlijke persoon is, worden in het tweede lid enkele afwijkende eisen gesteld in plaats van een afschrift van de statuten (eerste lid, onderdeel a) en de opgave van een notaris met gegevens van de bestuurders (eerste lid, onderdeel b). Dit is dan namelijk niet aan de orde.

Artikel 6

Artikel 6 vereist nog enkele bewijsstukken en gegevens, in aanvulling op artikelen 3 tot en met 5, die op het moment van het indienen van de aanvraag niet ouder mogen zijn dan drie maanden. Dit artikel geldt dus ongeacht de aanvrager van de inschrijving. Dit betreft de voor het schip afgegeven meetbrief van het schip, en een bijlbrief, koopbrief of ander bewijs van eigendom.

Tevens wordt in het derde lid vereist dat iedere wijziging van bij de aanvraag verstrekte gegevens of verklaringen moet worden gemeld aan de minister. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de aanvrager. De Rnz biedt op grond van artikel 13, eerste lid, onderdeel e, zelfs de mogelijkheid om de inschrijving van een schip door te halen als niet aan deze of andere in de wet genoemde voorwaarden wordt voldaan. Zoals in de memorie van toelichting bij de Rnz is toegelicht, is dit een ultimum remedium om te verzekeren dat dergelijke wijzigingen ook daadwerkelijk worden doorgegeven.

Artikel 7

Artikel 7 dient ter uitwerking van artikel 9, derde lid, van de Rnz, waarin de eisen voor rompbevrachting zijn vastgelegd. Onder de Wet nationaliteit zeeschepen in rompbevrachting was het reeds gebruikelijk dat de ILT, bij iedere in- en uitschrijving van een zeeschip in het rompbevrachtingsregister, daarvan een melding doet aan de betrokken organisaties van reders en zeevarenden. In de praktijk zijn dit de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reders (KvNR), de Vereniging van Waterbouwers en zeevarendenvereniging Nautilus International. Dit stelt deze verenigingen in staat om contact op te nemen met diens lid/leden om bijvoorbeeld eventuele vragen te beantwoorden. Door artikel 8 blijft deze bestaande praktijk gehandhaafd. Dit geldt tevens voor wijzigingen of aanvulling van de gegevens die ingevolge artikelen 5 en 6 moeten worden aangeleverd bij de aanvraag tot inschrijving, en waarvan wijzigingen ingevolge artikel 6, derde lid, moeten worden gemeld.

Artikel 8

Artikel 11 van de Rnz regelt dat de reder, rompbevrachter of eigenaar wijzigingen in feiten en omstandigheden in gegevens opgenomen in de aanvraag of overlegde documenten moet melden aan de minister. Ingevolge het tweede lid kan bij regeling nader worden uitgewerkt hoe deze kennisgeving vormt krijgt. In artikel 8 van deze regeling is ervoor gekozen om aan de reder, rompbevrachter of eigenaar de keuze te laten of digitaal kennis wordt gegeven van deze wijzigingen, of per post. In de praktijk zal dat vaak digitaal zijn.

Artikel 9

In artikel 9 wordt artikel 16 van de Rnz nader uitgewerkt. In dat artikel wordt bijvoorbeeld voorzien in de bareboat-out verklaring, dat is een verklaring die wordt afgegeven aan een zeeschip dat bedrijfsmatig wordt geëxploiteerd bij het uitvlaggen uit het Nederlandse vlagregister ten behoeve van het wegens een rompbevrachtingsovereenkomst invlaggen in een ander land. In het eerste lid van artikel 9 wordt bepaald wat overgelegd moet worden bij de aanvraag van deze bareboat-out verklaring. Dit betreft met name informatie over het schip dat uitgevlagd wordt. Indien het schip beschikt over geldige certificaten, moeten deze ook worden ingeleverd.

Het tweede en derde lid stellen regels omtrent de waarborgen die worden gesteld aan de verklaringen, afschriften en uittreksels, genoemd in artikel 16, eerste en tweede lid, van de Rnz. Deze documenten hebben bijvoorbeeld betrekking op de aanvraag van de bareboat-out verklaring en uittreksels van het vlagregister. In het tweede lid van artikel 9 wordt het waarmerken van papieren documenten voorgeschreven, en in het derde lid, die van elektronisch te verstrekken documenten. In dat geval moet er worden voorzien in een elektronische handtekening, waar het vierde lid eisen aan stelt.

Artikel 10

Artikelen 10 en 11 hebben beide betrekking op bareboat-out (tijdelijk omvlaggen). Doordat de Rnz regelt dat alleen de publiekrechtelijke registratie van een zeeschip kan worden doorgehaald, wordt het mogelijk dat de teboekstelling van een schip in Nederland blijft, maar dat het schip wordt ingeschreven in het vlagregister van een ander land of een andere staat. Daarvoor is de in het negende lid geregelde bareboat-out verklaring ook vereist. In artikel 10 wordt een voorziening getroffen om mogelijke nadelige gevolgen voor zeevarenden te voorkomen, indien zij werkzaam zijn op een schip dat tijdelijk wordt omgevlagd. De werkgever en de reder worden verplicht om dezelfde bescherming met betrekking tot de arbeidsrechtelijke positie te bieden aan de zeevarenden gedurende de duur van het varen onder een andere vlag als zij onder de vlag van het Koninkrijk boden. Daarbij zijn ingevolge het tweede lid zowel de reder als de werkgever hoofdelijk verbonden tot nakoming van verplichtingen zoals die op het tijdstip van doorhaling uit het vlagregister van een land voortvloeien uit de zee-arbeidsovereenkomsten, zolang het zeeschip te boek staat in dat land. Reden dat zowel de werkgever als de reder hoofdelijk verbonden worden geacht, is dat dit niet altijd dezelfde (rechts)persoon hoeft te zijn. In het geval dat de reder niet de werkgever van de zeevarenden is, staat de reder buiten de arbeidsrechtelijke relatie tussen zeevarende en werkgever. Indien de reder dan door een zeevarende wordt aangesproken, kan de reder de kosten vervolgens weer verhalen op de werkgever. Als de reder eveneens de werkgever van de zeevarenden is, is dit uiteraard niet aan de orde.

Artikel 10 regelt in het derde lid dat bij de herinschrijving van een zeeschip na bareboat-charter, de reder gegevens en documenten overlegt om aan te tonen dat de werkgever inderdaad aan de verplichtingen in het tweede lid heeft voldaan. Het gaat hierbij om verplichtingen zoals die op het moment van

doorhaling voortvloeiend uit wettelijke voorschriften of verplichtstellingen als bedoeld in artikel 1 van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000, waaronder ook de rechten van zeevarenden voortvloeiend uit het collectieve arbeidsrecht en/of een collectieve arbeidsovereenkomst.

Artikel 11

Artikel 11 is de tegenhanger van artikel 7 waar het gaat om het inlichten van betrokken organisaties in geval van bareboat-charter. Zoals hierboven toegelicht, gaat het in artikel 7 om het inlichten van KVNR en Nautilus International in geval een zeeschip wordt ingeschreven in het rompbevrachtingsregister. In artikel 11 wordt geregeld dat deze organisaties ook worden ingelicht in geval een bareboat-out verklaring wordt afgegeven, dan wel wanneer gebruik wordt gemaakt van de bevoegdheid van de minister om de inschrijving van een schip door te halen uit het vlagregister.

Artikel 12

Artikel 12 ziet op de beveiliging van de in het vlagregister opgenomen persoonsgegevens. Hoewel de Rnz dateert van voor de totstandkoming van de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), is er destijds ook aandacht besteed aan de persoonsgegevens die voortvloeien uit de (aanvraag voor) inschrijving in het vlagregister. In artikel 12 is ter uitwerking van artikel 4, derde lid, van de Rnz opgenomen waarborgen worden gesteld aan het ICT-systeem waarin deze gegevens worden geregistreerd. Tekstueel is hierbij aangesloten bij vergelijkbare bepalingen in andere regelgeving.

Artikel 13

Dit artikel betreft de wijziging van de Regeling aanwijzing toezichthoudende ambtenaren Inspectie Leefomgeving en Transport, zodat de ILT wordt aangewezen als toezichthouder voor de naleving van de Rnz en onderliggende (Nederlandse) regelgeving. Grondslag voor deze aanwijzing is artikel 22, aanhef en onderdeel a, van de Rnz.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

Mark Harbers